

Μεγάλο αγκάθι για την Περιφέρεια Αττικής η χωροθέτηση για τα απορρίμματα, αλλάζει η διαχείριση

Σαν επτασφράγιστο μυστικό κρατούν οι αρμόδιοι φορείς τα σχέδιά τους για τα σημεία όπου τελικά θα γίνουν χώροι υγειονομικής ταφής υπολειμμάτων (ΧΥΤΥ) απορριμμάτων στο Λεκανοπέδιο. Από τη νέα περιφερειακή αρχή και την επικεφαλής της κυρία Ρένα Δούρου προβάλλεται ότι οι αποφάσεις θα ληφθούν με διαβούλευση. Ολα είναι ανοιχτά. Οι παλιές χωροθετήσεις είχαν γίνει σε Γραμματικό, Κερατέα και Φυλή και εξακολουθούν να προκαλούν αντιδράσεις.

Οι δραστηριότητες διαλογής, ανακύκλωσης και κομποστοποίησης που προωθεί η Περιφέρεια δεν... εξαφανίζουν ούτε τις αποκεντρωμένες μονάδες μηχανικής διαλογής των σύμμεικτων ούτε και τους ΧΥΤΥ. «Μειώνουν» μόνο τις διαστάσεις των εγκαταστάσεων και αλλάζουν ποιοτικά τη διαχείριση των απορριμμάτων. Το πού θα γίνουν οι κατασκευές αυτές αποτελεί μια δύσκολη υπόθεση για την Περιφέρεια και τον Ενιαίο Διαβαθμιδικό Σύνδεσμο Νομού Αττικής (ΕΔΣΝΑ). Είναι το αγκάθι στον υπό αναθεώρηση Περιφερειακό Σχεδιασμό Αττικής, μια και η χωροθέτηση δεν μπορεί να αποσυνδεθεί ούτε από τη στάση των τοπικών κοινωνιών ούτε από τις προεκλογικές δεσμεύσεις. Υπάρχει πάντα και το ενδεχόμενο η πίεση στην εξεύρεση χώρου για τα σκουπίδια να αναδείξει, ως συνήθως, «προσωρινές λύσεις» ή ακόμη και να δοθούν «λύσεις» μέσα από αδιέξοδα...

Πιέζει ο χρόνος

Χρειάστηκε να περάσουν σχεδόν οκτώ μήνες από την εκλογή της ως περιφερειάρχου Αττικής και τέσσερις ως προέδρου του ΕΔΣΝΑ, και

η κυρία Δούρου τρέχει και δεν φτάνει ώστε να προχωρήσει άμεσα τις διαδικασίες – στο πλαίσιο της νομοθεσίας και των χρονικών περιορισμών για χρηματοδοτήσεις από την ΕΕ – για το νέο μοντέλο διαχείρισης, με έμφαση στη διαλογή των απορριμμάτων στην πηγή.

Μόλις την περασμένη Παρασκευή συγκάλεσε έκτακτη συνεδρίαση του ΕΔΣΝΑ, όπου η Εκτελεστική Επιτροπή ενέκρινε τον Οδηγό Σύνταξης Τοπικού Σχεδίου Αποκεντρωμένης Διαχείρισης Αποβλήτων και πήρε αποφάσεις για τη σύσταση Ομάδας Εργασίας σχετικά με την αναθεώρηση του Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) στην Αττική.

Παράλληλα, σύμφωνα με ασφαλείς πληροφορίες, εντός δεκαημέρου ο αναπληρωτής υπουργός Περιβάλλοντος κ. Γιάννης Τσιρώνης θα έχει στα χέρια του τον νέο Εθνικό Σχεδιασμό Διαχείρισης Αποβλήτων. Θα περιλαμβάνει αρκετές αλλαγές σε σχέση με εκείνον της προηγούμενης ηγεσίας του υπουργείου. Όπως επισημαίνει ο κ. Τσιρώνης, με προτεραιότητα την απομείωση των απορριμμάτων, αλλάζει ο προσανατολισμός, μεταξύ άλλων, στους διαγωνισμούς κατασκευής μονάδων επεξεργασίας με Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) ή άλλα σχήματα, καθώς όποιες μονάδες κατασκευαστούν θα πρέπει πλέον να δέχονται λιγότερα απορρίμματα. Σήμερα στην Ελλάδα ανακυκλώνεται μόλις το 19% των απορριμμάτων, όταν ο ευρωπαϊκός μέσος όρος είναι περίπου στο 40%, ενώ το 81% οδηγείται σε ταφή.

Κινητικότητα κατοίκων

Βάσει του Εθνικού Σχεδιασμού θα γίνει η αναθεώρηση του Περιφερειακού Σχεδιασμού Διαχείρισης Απορριμμάτων Αττικής (ΠΕΣΔΑ), στον οποίο θα περιληφθούν οι ΧΥΤΥ, οι χωροθετήσεις για τους οποίους, όπως επισημαίνει συνεχώς η κυρία Δούρου, «θα προκύψουν ως προϊόν μελέτης και ευρείας διαβούλευσης».

Ηδη όμως εντείνεται η κινητικότητα από φορείς και κατοίκους, ιδιαίτερα του Μαραθώνα και του Γραμματικού, που ζητούν να μάθουν αν η περιοχή τους παραμένει «σημείο ενδιαφέροντος». Και αυτό διότι αφενός ήδη υπάρχει απόφαση του ΣτΕ που κρίνει

νόμιμη τη θέση χωροθέτησης στο Γραμματικό, αφετέρου δίνουν και παίρνουν αμφίσημες διατυπώσεις από στελέχη του ΣΥΡΙΖΑ και από τον κ. Τσιρώνη ότι τα εκεί έργα είναι τα πιο ώριμα στην Αττική.

Υπάρχει και το ενδεχόμενο, αν δεν γίνουν οι εγκαταστάσεις στο Γραμματικό, να χρειασθεί να επιστραφούν δεκάδες εκατομμύρια ευρώ στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Μάλιστα, στις 16 Απριλίου η Περιφέρεια Αττικής και ο ΕΔΣΝΑ θα βρεθούν στις Βρυξέλλες δίνοντας εξηγήσεις για το θέμα.

Κάποιοι κάτοικοι του Γραμματικού ζήτησαν να συζητηθεί ως κατεπείγον το θέμα στη συνεδρίαση του Περιφερειακού Συμβουλίου την περασμένη Πέμπτη. Εκεί η κυρία Δούρου διαβεβαίωσε ότι είναι αντίθετη στη δημιουργία Χώρου Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων (ΧΥΤΑ). Ωστόσο έχει ενδιαφέρον η διατύπωσή της σχετικά με τα υπάρχοντα έργα στο Γραμματικό, σχετικά με «το πρόβλημα ενός έργου ολοκληρωμένου και τον τρόπο ένταξής του με όσο το δυνατόν λιγότερες συνέπειες για το περιβάλλον, τους πολίτες και τη δημόσια υγεία στο πλαίσιο ενός ευρύτερου σχεδιασμού για τα απορρίμματα, με βάση την εθνική νομοθεσία και βασικές ευρωπαϊκές αρχές, όπως είναι η αρχή της εγγύτητας».

Η κυρία Δούρου εξαρχής ήταν προσεκτική στις διατυπώσεις της. Ακόμη και για τη Φυλή έλεγε ότι θα πάψει να υφίσταται κάποια στιγμή ο εκεί ΧΥΤΑ, «μέσα από συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα». Παλαιότερα όμως είχε διατυπώσει ότι η Ολοκληρωμένη Εγκατάσταση Διαχείρισης Απορριμμάτων (ΟΕΔΑ) Φυλής δεν θα πρέπει να ενταχθεί στο νέο ΠΕΣΔΑ Αττικής «ως εσαεί χώρος διαχείρισης», για να πυκνώσουν έτσι οι εκτιμήσεις ότι μπορεί να ενταχθεί, υπό την προϋπόθεση ότι δεν θα είναι εσαεί χώρος διαχείρισης.

Πάντως, μια νέα πρόταση έπεσε στο τραπέζι από τον δήμαρχο Πειραιά κ. Γιάννη Μώραλη, ο οποίος στο πρόσφατο συνέδριο της Περιφέρειας για τα απορρίμματα είχε αναφερθεί στη δυνατότητα δημιουργίας μονάδας στο Σχιστό, σε συνεργασία με τους όμορους δήμους. Μένει να φανεί όμως αν έχει βάση...

Το τοπικό σχέδιο «Μπούσουλας» για τους δήμους

Ετοιμος είναι ο Οδηγός Σύνταξης Τοπικού Σχεδίου Αποκεντρωμένης Διαχείρισης Αποβλήτων (2015) ο οποίος υιοθετήθηκε από την Εκτελεστική Επιτροπή του ΕΔΣΝΑ. Έχει σκοπό να υποδείξει πώς να εκπονηθούν και να εφαρμοστούν τοπικά σχέδια διαχείρισης από τους δήμους, με έμφαση στην προδιαλογή των υλικών.

Στον προτεινόμενο οδηγό σημειώνεται ότι η μελέτη του τοπικού σχεδίου μπορεί να γίνει είτε από τις υπηρεσίες του δήμου είτε με την υποστήριξη εξωτερικού συνεργάτη στον οποίο θα γίνει ανάθεση. Στο αντικείμενο της μελέτης θα περιλαμβάνεται και η διερεύνηση πιθανών διαδημοτικών συνεργασιών.

Οι δήμοι ως τώρα περιορίζονταν στη συλλογή και μεταφορά των απορριμμάτων. Τα σύμμεικτα οδεύουν προς τις εγκαταστάσεις ΧΥΤΑ/ΧΥΤΥ και το περιεχόμενο του μπλε κάδου σε κάποιο από τα Κέντρα Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ). Οι ποσότητες που διαχειρίζονται οι δήμοι με αυτόν τον τρόπο ξεπερνούν το 95% του συνόλου των παραγόμενων αστικών στερεών απορριμμάτων (ΑΣΑ).

Σύμφωνα όμως και με την ευρωπαϊκή και με την ελληνική νομοθεσία, τα αστικά απόβλητα πρέπει να αξιοποιούνται ώστε να εξοικονομούνται πρώτες ύλες και ενέργεια. Όπως αναφέρεται στον οδηγό, στη χώρα μας οι στόχοι για την ανακύκλωση απαιτούν:

-Ως το 2015 υποχρεωτική ξεχωριστή συλλογή τουλάχιστον χαρτιού, πλαστικού, μέταλλου και γυαλιού.

-Ως το 2020 συνολική ανακύκλωση (όχι αναγκαστικά από προδιαλογή) τουλάχιστον 50%. Οι στόχοι αυτοί θα πρέπει να αναθεωρηθούν προς τα πάνω.

ΤΟ ΒΗΜΑ